

## Karadenizin açılması Almanlar için hayat davasıdır..

*Bunun içindir ki Almanlar behemehal Batum'a inmek istiyceklerdir*

**Rus donanması uzun müddet deniz üzerinde kendi başına kalmaz..**

**E TEM İZZET BENİCE**

Almanların harp gayretlerini idamesi bakımından Karadenizin açılması büyük ölçüde bir ehemmiyet muhafaza ediyor.

Herşeyin başında Kafkas ordusunun beslemesi, silah, malmeme, harp vasıfı eksiklerini tamamlamak, mümkün olabilen maddede istihallerini Kafkaslardan Orta Asya'ya taşıyabilmek için buna ihtiyaç vardır. Berlin'den kalkan bir tren katarının Stalingrad'a ve işgali mukadderse Bakü'ye varması yolların tıkmış bir denizdeki faaliyetini arzetmektedir. Uzun zaman mesafesine muhtaçtır. Bunun için birinci planda ikmal ve muvasala süratini kazanmak, karışıklı taşıma hizmetlerini ifa etmek için Karadenizin kışın başlamadan önce açılması Alman ordusunun ve Almanların ihtiyacı vardır. Eğer, sonbahar sonunda veya kış içinde Alman genel kurmayının Orta Şarkta bir hareket yapması da mukadder ise bu ihtiyaç kat kat artacaktır. Görülüyor ki, Karadenizin açılması, muvasala nispeten kolaylaşmış hedefi Karadeniz. Sovyet filosunun ortadan kaldırılmasına bağlıdır.

Novorosijski zaptedildikten sonra, Karadeniz filosu muhakkak ki, mükül bir duruma girmiştir. Fakat Poti, Sohum, Batum limanlarına dayanarak faaliyetine devam edebilir. Filhakika, Odessa, Sivastopol üsleri Rus donanmasının barınacağı, Rus deniz seferi için en alan büyük deniz üsleri idi. Bunların kaybedilmesi Rus filosu ilk darbeye indirmişti. Böyle olmakla beraber Novorosijski'de Sovyet filosunun faaliyette devamını büyük müşkülla uğramadan idame ettirebiliyordu. Şimdi Poti, Sohum, Batum donanması büyük tehlike altında. Bu limanların büyük ihtiyacı temin edilecek haldedir. Fakat, ihtiyacı tedbirlerle bu limanların bu hale getirilmesi olmaları galip ihtimal dahilindedir. Gece ve gündüzleri vereceği fırsattan istifade ederek donanma bu limanlardan komanya, cephane, malmeme alabilir ve açık denize dağılıp olarak Alman nakliyatını daimi tehdit altında tutabilir. Sovyet donanması Karadenizde bilhassa hiçbir büyük kayba uğramamış bulunduğu göre pek fazla tahmin ihtiyacı içinde de değildir. Otuz beş kır kadar tahmin edilen denizaltılarla, destroyerler için bilhassa bu üç küçük limana dayanarak uzun müddet faaliyette bulunmak kolaydır.

Bu itibarla Alman ordusu kendisi için hayat mevzularından biri olarak behemehal kıstan önce Rus donanmasını bertaraf etmek mecburiyetinde bulunduğu göre Novorosijski'den sonra kıyı yolu ile bilhassa bütün Rus sahilleri işgal ve istilaları altına alması muhakkaktır. Ancak bu sayede, Rus donanmasını ya kendi kendisini imha etmesi, yahut da iltica ve teslim şikâretlerinden birini kabul etmesi yoluna sevk edilebilir. Batum da işgal edildikten sonra, donanmanın uzun

## HALK FİLOZOFU

## HİMMETE KALDI

REŞAT FEYZİ

Kâğıt buhranına rağmen, Maarif Vekilliği, ortamekteplerde okunacak gramer kitabını bu seneye yetiştirmiştir. Geçen sene, tecrübe mahiyetinde bir kitap çıkarılmıştı. Hocalar, bu eseri deneyeceklerdi. Fakat, galiba, mesele yanlış tatbik edildi; yularca gramer okunmuş çocukların eline, bu acı kitapları birer tane verildi. Bir çok yerlerde, ne hoca bir şey anladı, ne talebe. Tecrübe de, menfi bir şekilde bitmiş oldu.

Şimdi, verilen haberlere göre, bu yıl, hazırlanan eser, bir ders kitabıdır. Ve insallah, acıya değildir. Senelerdenberi, çocuklarımızın gramer okumadıklarını düşünürsek, bu sene, bu işe ne kadar çok ehemmiyet vermek lazım geldiği kendiliğinden anlaşılır.

Bazılarına göre, nihayet beş

on sene gramer okunmamış olması, mühim bir hadise değildir. Ortada, kaybedilmiş büyük bir şey yoktur. Fakat, gramer okunmamış bulunan bu çocuklara yakın iseniz, kaybedilmiş ne çok şeyler olduğunu görürsünüz.

Bu yıl, ortamekteplerin üç sınıfında da aynı gramer kitabı okutulacaktır. Türkçe hocalarına mühim vazife düşüyor. Mektep demek, herseyden evvel hoca demektir. Binaenaleyh, almamak randıman, hocaların gayret ve himmetine bağlıdır. Belki, mevzu, henüz gramer alımsanmış çocuklara çok yabancı ve ağır gelecektir. İyi hoca, mesleğinin sırrını bildiği için, bu işi muvaffakiyetle yürütecek ve sona erdirecektir.

Cocuklarımıza biraz mazbut

türkçe öğretilir.

## Günün Terkibi

## Şarabı meşhur olan köyler

Şarap fiyatlarının kilosuna, hükümet on kurus zam yaptı. Bu, mühim bir şey değildir. Zaten, şarap bugünkü şartlar altında en ucuz bir madde sayılabilir. Şaraba rağbet var mıdır? Bunu ben, tedikk ettim. Şöyle söylenebilir:

Bizde, şaraba rağbet yoktur. Fakat, şarap, diğer içkilerden ucuz olduğu için, bir kısım halk, şarabı kullanmayı kesesini daha uygun bulmaktadır. Eğer, rakı ucuz olsa, rakı içecek. Fakat, pa-hali olduğu için, şarap içiyor.

Bizde, iyi şaraplar ekseriyette değildir. Neden iyi şarap yapılmaz veya yapılmıyor, bu, oldiden bir meseledir. Halbuki, şaraplık güzel ve coşturucu içimdir. Piyasaya bakınız, birçok şaraplar, ya baş ağrıtır, ya müesir mide bulantısı verir.

Şaraba karşı rağbeti çoğaltmak, rakı müstehkiklerini azaltmak istiyoruz. Rakı, birde alımsan içkidir. Fakat, çok sert olduğu için, halkı, bundan vazgeçirtmek istiyoruz. İyi şaraba, rakıdan vazgeçirmek, şarabı sevdirmek için, en iyi çare şarapları yapmak ve piyasaya çıkartmak lazımdır. Hakikat böyle mi?

Geçen sene, Trakya'da bir seyahate çıkmıştım. Yolum, eski bir Rum köyüne uğradı. Şimdi buraya göçmenler yerleştirilmişti. Köyün etrafı hep bağlıktı. Alâ üzümün yetiyordu. V

Günün siyasî icmal:

## Son 24 Saat içinde Hâdiselere Bakış

### Fransadaki Amerikalılara fena muamele edilirse Amerika münasebeti kesecek

Madagaskar'da İngilizler adanın merkezine doğru ilerliyor — Rjev'de Rus taarruzu yeniden başladı — Almanlar Manş sahillerine en son sistem yeni toplar yerleştiriyorlar

Muammer ALATUR

Kafkaslarda Novorossisk şehri ve limanı Almanların eline geçmiştir. Dünkü Rus tebliği de bunu itiraf etmiştir. Fakat şehrin ve limanın şehir ve liman denemeyecek hâlede tahrip edildiği de anlaşılmaktadır. Şimdi Ruslar Tuapse istikametine sahil yolunu Almanlar karşı müdafaya çalışmaktadırlar.

Dağlarda havalar çetinleşmeye başladı. Zaten yaz mevsiminde de çok el dokunulmayan bu dağlardan sonra hiç yaşanılmayacağı şüphesizdir. Harekât sahil boyunca dar muntakaya inhisar etmiştir. Bu harekatta Rus filosunun da henüz rolünü bitirmedikleri hatıra gelmelidir. Kımanın karşısındaki Tama yarımadasının işgali de Alman ik malini kolaylaştırmaktadır.

Kafkas doğusunda Terek suyu kıyılarında şiddetli muharebeler oluyor. Alman kaynaklarına göre, bu kesimdeki Sovyet müdafaa hatları yarılmıştır. Rus kayınları ise vaziyetin kendi lehlerinde olduğunu bildirmektedir. Şu hale göre vaziyette henüz bir sarıhat belanmış değildir.

Stalingrad'da çok üstün hava kuvvetleriyle desteklenen Alman piyadeleri şimdi şehrin dış mahallelerine varmış bulunmaktadır. Şehrin cenubunda ve batısında sokak muharebeleri devam etmektedir. Vaziyetin bütün vahametine rağmen, Ruslar şiddetle mukavemet etmektedirler.

Bir habere göre, Rjev'de Rus taarruzu yeniden başlamıştır. Rus tebliği yeniden bazı müstahkem yerlerin zaptedildiğini bildirmiştir.

### MADAGASKARIN İŞGALİ SÜRATLE TAMAMLANIYOR

Madagaskarın tamamı işgaline devam edilmektedir. İngiliz kuvvetleri şimdiden, cenuptan ve doğudan merkeze doğru hemen hiç mukavemet gömeksizin ilerlemektedirler.

Laval dün gazetecilere vaziyeti anlatırken, İngiltere hükümetini hakız göstermiştir. Fakat Lavalın karşı bir tedbir alamayacağı da anlaşılmaktadır.

### İstanbul Defterdarlığından:

Defterdarlık binası arka cephesindeki ihata duvarıyla yol tamirâtı işleri kapalı zarf usulüyle eksiltilmeye konulmuştur.

Eksiltme 5/10/942 Pazartesi günü saat 15 de Defterdarlık binasında Millî Emniyet Müdürlüğünde müteakik Komisyonca yapılacaktır. Kesif bedeli (21076,82) lira muvakkat teminat (1500) lira (70) kuruştur.

Münakaşa evrakı Millî Emniyet Müdürlüğünde görülebilir. İsteklilerin en az bir taahhütte (15000) liralık bu işe benzer iş yaptıklarına dair idarelerinden alınan ödülleri vesikalara istinaden İstanbul Vilâyetine müracaatla ihale gününden (tatil günleri hariç

## İSTANBUL DEFTERDARLIĞINDAN:

| Ta. No: | Mukad. İsmi                               | Mahallisi | Sokakı      | K. No. | Sıra | İbrazim B. İst. | Vergisi Lira Kr.                                              |
|---------|-------------------------------------------|-----------|-------------|--------|------|-----------------|---------------------------------------------------------------|
| 434     | Kâzım Kunt oğlu ve Mustafa Top Terzi      | Kâzım M.  | Abududu     | 19     | 942  | 30/18           | 31 30 K<br>6 27 B<br>15 65 F                                  |
| 747     | Karaso Frasso Panayotoplu İskilli lokanta | Kâzım M.  | Abududu     | 3/3    | 940  | 44/30           | 8 25 K<br>1 65 B<br>2 06 F                                    |
| 768     | Janel Mebarus Terzi                       | Kâzım M.  | İstiklal C. | 139/2  | 941  | 44/29           | 93 53 K<br>67 71 B<br>3 38 F<br>7 94 K<br>1 59 B              |
| 98      | Muzafer Aykurtun Dans dershanesi          | Kâzım M.  |             | 117/1  | 939  | 47/17           | 27 90 K<br>5 58 B<br>13 95 F<br>84 00 K<br>16 80 B<br>42 00 F |
| 747     | Karaso Frasso Panayotoplu Terzi           | Kâzım M.  | Abududu     | 3/3    | 941  | 44/30           | 32 40 K<br>6 48 B<br>16 20 F                                  |
| 392     | Ahmet Özder ve Sami Kahveci               | Kâzım M.  | Bir. P. K.  | 34/36  | 942  | 30/13           | 12 00 K<br>2 40 B<br>4 00 F<br>10 08 K<br>2 02 B<br>5 03 F    |
| 677     | Anastas Karapınar Sobacı                  | Kâzım M.  | Sıra S.     | 105/3  | 942  | 27/24           | 46 25 K<br>7 25 B<br>9 66 F                                   |
| 637     | Mihal Hasret oğlu Kömürçü                 | Kâzım M.  | Hece Zade   | 18/1   | 942  | 27/16           | 15 08 K<br>3 02 B<br>7 54 F                                   |
| 169     | Anestî Dakoçlı Elektrikçi                 | Kâzım M.  | Meslek      | 2      | 942  | 34/15           | 15 00 K<br>23 00 B<br>52 50 F<br>21 60 K<br>4 20 B<br>10 50 F |
| 147     | Sadık Berksoy Terzi                       | Kuloglu   | İstiklal C. | 257/7  | 940  | 46/18           | 13 20 K<br>2 64 B<br>15 47 K<br>3 10 B<br>75 Z                |
| 167     | Hayri İbrahim Borekci                     |           |             | 277/4  | 941  | 43/5            | 125 31 K<br>25 06 B<br>31 33 F                                |
| 655     | Mahmut Coşkun                             |           | Kuloglu     | 6/1    | 942  | 32/15           | 424 01 K<br>84 80 B<br>506 81 Z                               |
| 404     | Margher Saidama                           |           | Tornacıbaşı | 12/1   | 941  | 42/23           | 6 05 K<br>1 21 B<br>1 10 Z                                    |
| 468     | Karakın Panayotoplu Kundura tamircisi     |           | Kuloglu     | 12     | 939  | 18/3            | 45 00 K<br>9 00 B                                             |
| 520     | Maksimovs Agostinos Elektrikçi            |           | Agahamam    | 50/1   | 939  | 18/11           | 450 00 K<br>90 00 B<br>50 25 F<br>19 73 K<br>3 95 B<br>3 55 F |
| 48      | Yervant ve Vahan Fotoğrafçı               |           | İstiklal C. | 197    | 940  | 4/40            | 2 12 K<br>42 B<br>53 F<br>46 Z                                |
| 670     | Haralambo Kızı Erbil Randevucu            |           | Kuloglu     | 15/1   | 940  | 4/32            | 2 55 K<br>61 B<br>64 F                                        |
| 382     | Kirkor Saltıyan Kundura tamircisi         |           | Tornacıbaşı | 65/3   | 939  | 18/19           | 5 17 K<br>1 63 B<br>2 04 F<br>1 73 Z                          |
| 433     | Dimitri Marangoz                          |           |             | 50     | 939  | 18/23           | 3 90 K<br>80 B<br>72 Z                                        |
| 30      | Asker Piyango bileti bayı                 | </        |             |        |      |                 |                                                               |